

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1664

§. I. Optatur omnibus verum Gaudium; optimum sanè votum quod in hoc
mundo possumus apprecari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

mendet. An verò imperabit is, aut etiam commendabit id quod obtineri minimè possit? haud equidem reor. Si verò fieri potest *semper* vt *gaudeamus*, illudque sibi gratum esse suâ commendatione ostendat Deus, cur me tristi mœrore demens inuoluo? cur melancolicis inhæreo phantasmatis cogitabundus & trepidus, si læto & alacri, bonæque spei pleno cælum datur conscendere? Ita egomet mecum. Idcirco statui gaudere profus, & quidem semper. Idem vos mecum Auditores statuite, & conuenimus ambo.

At verò cum Senecâ, gaudium dices esse factitium, & licet domi nascatur, non nasci tamen suâ sponte. Ita planè est. Verùm nisi me gaudium ipsum fallat quo penè exilio, artem gaudendi mihi consecutus videor. Hanc vobiscum toto hoc Aduentus, id est lætitiæ tempore communicare est animus. Et vt viam reliquo Aduentus decursui aperiam, illud agam modò.

Primò quidem ostendam gaudium perpetuum in hâc mortali vitâ comparari posse; & quod id demum sit gaudium. Secundo vnicam tantùm peruersam opinionem quæ in nobis ipsis, & non in rebus est, mutandam esse, vt mutari non possimus ipsi posthac, sed quiete seu gaudio fruamur stabili & perpetuò. Tertio tandem, vt hoc consequamur, magnam in animo nostro, de Dei prouidentia in omnibus sanctâ, in omnibus iustâ efformandam esse opinionem.

Erit igitur hic Tractatus omnium porrò deinceps dicendorum rudis quædam adumbratio. Quod si non tam clarè rem omnem exposuero vt distinctè ab ipso præsertim initio percipiar, date veniam imbecillitati meæ diuina & arcana tractanti. Fortassis etiam ea quæ deinceps expositurus sum, fauente Numine, aliquam quæ gaudio quod persequimur inducendo sufficiat, lucem afferent.

§. I.

Optatur omnibus verum gaudium: optimum sanè votum quod in hoc mundo possumus apprecari.

*Salutatur
Auditores
Græco illo
et antiquo
ἀγγελλοῦ.*

AB ipso statim felicis huius Aduentus initio, primoque in congressu quo mihi vos datur intueri, inuisitatâ & ab ipsâ iam

I.

iam olim Græciâ petitiâ salutatione compellare vos est animus, Auditores. Vbi enim ceteræ nationes aliis & aliis apprecationibus occursum sibi mutuam solent congratulari, illud præcipuè Græcis sibi inuicem occurrentibus in ore & in votis erat, quo felicitatem omnem amicis apprecabantur, *εὐχαίρειν καὶ βελούειν*, hoc est *benè agere & gaudere*. Duas certè partes complectitur hæc salutio. Verùm cum per totum anni decursum sermones illi instituantur, qui complectuntur primam, quæ quidem in bene agendo consistit; Aduentus verò tempus, illud sit quo nos disponimus vt venientis in carne Dei memoriam læti gaudentesque peragamus (quo enim meliori modo recipere possumus eum qui omnis gaudij fons est & origo?) primâ apprecatione iam omisâ, quamque in vobis credo esse numeris omnibus absolutam, ad secundam me conuerto, vobisque sincerum gaudium, & veram lætitiâ, hoc est nisi fallor, quod in hac miseriarum valle maximè optandum est, non cum Græcis modò, sed cum ipsomet imprimis magno Apostolo, ex animo prorsus voueo & exopto, *gaudete in Domino semper*.

2. Verùm inquires, cur à communi salutandi modo iam disceditur? Hodie certè si quis alteri fiat obuiam, aut felicem aduentum, aut faustum diem noctemue, aut bonam valetudinem præcipuè discessurus amico apprecatur. Quid igitur salutationes è Græciâ accersimus, dissimulatis iis, quæ nobis ad manum sunt? fanè si quis in græcâ illâ arcanum quid, altiorisque scientiæ mysterium reconditum putet, certè neque Belgicum nostrum *Vaert* vel abstrusiori caret sensu: non enim *Bene vale* id tantum significat, sed & *Bene nauiga*, hoc est feliciter. Quo quid potuit dici ad vitam humanam accommodatius? Quid optabilius in magno hoc mundi oceano fluctuantibus, quàm vt feliciter nauigemus, fluctusque æstuantis maris superent dies nostri, de quibus id dicit Iob, *Dies mei pertransierunt quasi naues*. Non igitur ad græcicas salutationes recurrendum est. Habet & Belgica leporem suum: *Bene vale*, *Bene* aut *Feliciter nauiga*, nota nobis sunt & vota, & nomina, *εὐχαίρειν* verò, vt parum dicam, saltem est inusitatum.

3. Fateor non vulgaris est salutio, votum non commune. Verùm ita iam affectus sum animo, vt nolim commune esse & quasi de triuio votum meum; commune tamen vellem fieret omnibus

Datur ratio cur non fiat salutio cõmuni modo.

bus id quod voueo. Vt autem consilij mei dem rationem, dicam vulgares salutationes cur omiserim. Certè felicem aduentum apprecari tum cùm iam adestis, nescio satis quid sit, aut quid significet. Adde quod parum sit feliciter aduenisse, si abeat infeliciter. quapropter non felicem aduentum recenter huc ingressis vobis, sed faustum discessum apprecari foret satius, & magis ex vestrà re. De discessu verò statim ab initio mentionem facere, inurbanitatis id quidem esset, saltem id quoque in vsu non est hodie.

Felicem verò bonumque diem aut noctem, vt vulgò fit, optare non est animus. Nam primò quidem magnus facilè à me committeretur error diem dum apprecor, vbi noctem debueram. Noctis enim dieique tempora à multis iam sunt transposita, & vt Iob ait, *Noctem verterunt in diem*, noctes integras commensantur, diesque noctem faciunt, dum eos stertendo peragunt, & perdunt in tenebris. Deinde nescio equidem quid bonos felicesque dies hodie appellent homines. Vulgò enim ignaui, decoctores, commestatores, & vt D. Paulus loquitur, *ventres pigri*, & carnis massæ, bonos dicuntur habere dies. Sed & id video quòd cùm *ducunt in bonis dies suos, in puncto ad inferna descendunt*; eiusmodi verò bonos dies, ne iurato quidem hosti facilè vouero. Iob. 17.
Iob. 21.

Iam verò, bonam valetudinem, vitamque longam & prosperam omnibus vt apprecer, non arridet id omnino. Constat enim valetudinem, vitam diurnam, & prosperitatem non omnibus conuenire; multisque nunquàm esse felicius, quàm cum ipsis datur esse miseris. Hoc si ita est (& ita esse certò scio) cur contra mentem conscientiamque meam, id ipsis voueam quòd vt rectè velim, debeo nolle euenire? 5.

Denique commodum faustamque nauigationem vt omnibus in commune precer, ne id quidem satis mihi adhuc tutum est. Qui enim rectè optauiero benè vt nauigent, qui quò nauigent ignoro? Quod si enim finis quò vela dirigis, malus est & peruersus, malo certè malè vt nauiges, nec cursum teneas. Loquendum est clarè. Quod si, inquam, infernum versùs nauigationem instituis, malò te in syrtes vadaque impelli, quàm vt feliciter tenendo cursum adeò infelicem, anchoram iacias in portu tam infausito. At quis adeò insanus sit, inquires, qui eò proram vertat? 6.
quis

Pl. 67.

quis non cælestem versùs patriam, & vela expandat & desideria? Optimè, tecum sum. Ad cælum si tendis seriò, cælique rhombum teneas, certè per me licet; Benè feliciterque nauiga, nihil æquè desidero, Deus obsecundet tam bonis desideriiis, & prosperum faciat iter tuum.

7. Haçtenus benè. Verùm illud etiam considerandum est, felicem nauigationem, non tantùm, finem faustum, sed & iter commodum iucundumque complecti. Profectio non est semper fortunata, quæ bono & optato fine concluditur. Neque enim bonam felicemque nauigationem instituisse simpliciter dicetur is, qui mille pericula perpeffus, tempestatibus iactatus affiduis, post mille tædia, languores mille ambagesque, tandem quem animo destinarat portum subit. Finis quidem totius nauigationis faustus est; & sic bene nauigasse quidem dicendus est; non verò bene nauigabat, tum cum erat in ipso nauigandi exercitio. Malè itaque nauigauit, hoc est incommodè, qui tamen benè, hoc est feliciter, nauigationem omnem absoluit.

Gaudium quod optatur, non tantum in assensione finis, sed et in mediore felicitate consistit.

8. Videte quò hæc vergant, Auditores. Scio equidem, cælestem versùs patriam, cursum vos omnes instituire; penitusque confido vos tandem felicissimum portum ingenti cum gaudio subituros. Verùm illud etiam satis perspicio, nauigationem ipsam plurimis admodùm esse difficilem. Primò enim multi sunt, quibus mare hoc quod emetimur, agitationum vi, aërisque marini falsugine nausèam creat stomachi totiusque corporis languorem. Multi, inquam, in summo fastidio vitam trahunt, ad cælestia nausèabundi, tristes ob itineris diuturnitatem, ad ventorum inconstantiam vehementiamque pauidi; torpidi, inquam, fegnesque ad omnia, ob fortunæ volubilitatem, casusque aduersos qui ab inimicis modò, modò ab amicis, modò à diuitiarum curâ, modò ab inopiâ, modò à morte, modò ab ipsâ vitâ, inopinantibus nihilque eiusmodi expectantibus obueniunt. Alios ipsamet nauis, annonæque, hoc est corporis, in quo nauigamus, cura admodùm habet sollicitos; fragilitatem eius verentur, quod non morbis modò, sed & tentationibus, quæ ex carnis miserâ compaginatione exurgunt, ita vident obnoxium, vt ad singula momenta aut corporis naufragium, aut quod etiam est magis horribile, ipsius animæ expectari meritò possit. Alios denique video, quibus miserum valde fastidiosumque in nauigatione ob-

tigit consortium. Cui enim cordato homini libeat cum aleatoribus, commessatoribus, contentiosis, quique rixis & clamoribus omnia compleant, in vnâ eâdemque naui diuturnam aggredi navigationem? Et tamen id etiam nolentibus & incautis contingit quotidie. Certè querelis passim domus perstrepunt, eorum qui aut infelici coniugio copulati, aut domesticorum misero contubernio, aut inuidorum vexati viciniâ, aut consanguineorum atque adeò liberorum non rarò molestiis irretiti, neque eorum societatem possunt excutere, neque etiam difficultates ex morum animorumque dissentione oborientes superare; quod sane miserrimum viuendi genus est.

*Vouetur
itaque &
felix finis,
& quies
vita, seu
gaudium
in hoc mû-
do.*

Cum itaque tot agitationes, tot tempestates, tot pericula, tot tædia videam passim occurrere mundi huius mare enauigantibus, quæ iter alioquin optatissimum cælum versùs, molestum penitus reddunt, triste & fastidiosum; an melius aliquid optare posse videor, quàm bonam, faustam felicemque navigationem, quæ non tantùm optatum portum consequatur, sed & in ipso etiam mari expedita sit, iucunda, secura, & tranquilla? Hanc certè vobis apprecor, cum *gaudere* vobis opto. At quia vota in ventos facilè abeunt dum mera vota sunt; certè artem ipsam (artis enim virtutisque est gaudium, non naturæ) quæ mirificè ad vota mea in rem deducenda faciet, statutum mihi est vobiscum communicare; quâ instructi illud demum consequemur, vt in mediis mundi huius agitationibus & procellis, iucundam tamen lætamque navigationem possimus instituere, nequidquam freudentibus aduersitatum ventis, dolorumque & tristitiæ nebulis, quibus ad singula penè momenta exponimur & infestamur.

9.

§. II.

Gaudium hoc, in quiete animi consistere. Ostenditur autem hanc quietem in mediis mundi fluctibus posse obtineri mutatâ tantùm, quam de rebus habemus; opinione,

*Gaudium
hoc non in
iucunditate
corporis,
sed in mē-
tis quiete
consistit.*

Verum ne quis sese spe vanâ decipiat, aut falsis pollicitationibus deceptum se exoptulet, alia dum temerè expectat, quàm ea quæ pro-nitto; id quidem, ab ipso iam exordio admoneo, dum

Gaudendi

10.